

Opsamling på drøftelser i fagudvalg for idræt i 2024

Februar 2025

1. Møder og inddragelse i fagudvalget i 2024

Fagudvalget har holdt tre møder i 2024 i perioden oktober til december. Første møde var et fælles kick-off arrangement for samtlige fagudvalg. På andet og tredje møde har fagudvalget haft indledende drøftelser om faget og identificeret centrale opmærksomhedspunkter, som fagudvalget vil have fokus på i det videre arbejde med fagplanen. På tredje møde har fagudvalget derudover været i dialog med Børne- og Undervisningsministeriets rådgivende faggruppe for faget.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

2. Kort resume af pointer fra fagudvalgets drøftelser i 2024

Fagudvalget har drøftet, at der, i arbejdet med fagplanen for idræt, skal tages højde for ændringer i timetal og kompetencedækning i faget samt beslutningen om fjernelse af fagets prøve.

Fagudvalget har en opmærksomhed på, at fagplanen skal målrettes den uddannede idrætslærer. Fagplanen skal formuleres præcist og letlæseligt, så den giver et tydeligt billede af faglige ambitioner og forventninger. Fagudvalget er optaget af, hvordan den nye fagplan bliver et uundværligt værktøj for idrætslærerne, som inspirerer til at planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle god idrætsundervisning. Fagudvalget har drøftet, at fagplanen skal være med til at sikre fagets status som et kropsligt læringsfag. Teori og fagbegreber, der understøtter praksis, er en naturlig del af idrætsfaget, samtidig med der er fokus på at elevernes tilegnelse af viden og færdigheder ikke reduceres til noget, der primært vedrører kognitiv læring.

Fagudvalget har diskuteret, hvad der kendetegner en god fagplan og målene heri. Det blev drøftet, at ambitionen for en god fagplan er, at den giver et fælles sprog og en ambition for faget, samtidig med at den sætter en fælles retning, så faget styrkes og bidrager til den faglige stolthed. Fagplanen skal skabe en overordnet ramme, der sikrer progression, en rød tråd for undervisningen og fremhæver fagets kerneområder. Fagudvalget ser, at en fagplan skal udfolde fagets formål og stadig give mulighed for lokal fortolkning. Fagudvalget er opmærksom på, at fagplanen ikke bliver for styrende og hæmmer muligheden for at forfølge elevernes interesser og engagement og dermed minimerer elevernes muligheder for medbestemmelse. Fagplanen skal kunne tage højde for elevgruppen, undervisningen og de lokale forhold og fysiske rammer samt lærernes metodefrihed og udfoldelsesmuligheder.

3. Indledende drøftelser om faget samt fornyelse og slankning

Fagudvalgets indledende drøftelser om faget har bl.a. handlet om en fokusering af idrætsfagets formål og indhold. Derudover er den norske læreplan blevet drøftet for at få inspiration til det videre arbejde med udviklingen af fagplanen for idræt.

3.1 Overvejelser om fornyelse og fokusering af fagets formål

Fagudvalget har drøftet idrætsfagets formål gennem tiden (årene 1976, 1995, 2004 og 2015), herunder hvordan formålet har udviklet sig, og hvilke dele af de forskellige formålsformuleringer, fagudvalget vurderer som gode og mindre gode. Fagudvalget har drøftet, hvordan fagets formålsbeskrivelse er blevet mere omfangsrig år for år og er gået fra at indeholde begrebet *fysisk aktivitet* og et sigte om fysisk, psykisk og social udvikling til at indeholde begrebet *idræt*, men også at rumme et kulturelt, samfunds- og sundhedsmæssigt perspektiv. Fagudvalget er optaget af, hvorvidt den nye formålsformulering kan skrives enkelt, så den tydeligt kommunikerer fagets ambitioner og samtidig kan huskes af idrætslærerne. Fagudvalget har drøftet, at begreber som kultur, samfund, fordybelse, opleve glæde ved, forpligtende fællesskaber, alsidighed, oplevelser, erfaringer og refleksioner er interessante i forhold til fagets formål, så idræt bliver mere end et såkaldt sundhedsfag. Fagudvalget har også en opmærksomhed på, at der i 2015 skete et skifte, hvor formuleringerne gik fra at tage afsæt i undervisningen, til at tage afsæt i eleverne, og fagudvalget er opmærksom på, hvilken betydning denne skelnen har for fagplanen.

Fagudvalget er desuden optaget af og har drøftet, hvordan der skabes en god kobling mellem folkeskolens formål og fagformålet. I drøftelsen heraf blev følgende begreber fra folkeskolens formål fremhævet: "*Fantasi*", "*Fordybelse og virkelyst*" samt "*tage stilling til og handle*". Der var en opmærksomhed på, at det ikke er nødvendigt at genanvende alle begreberne fra folkeskolens formål, men omsætte dem til et idrætsfagligt sprog.

Fagudvalget ser dertil, at der skal være en balance mellem det idealistiske og realistiske i fagets formål, hvilket skal ses i lyset af en mangfoldig elevgruppe i folkeskolen, samlæsning af flere klasser og fysiske rammer, der danner rammen for undervisningen.

3.2 Overvejelser om fornyelse og fokusering af fagets indhold

Fagudvalget har, med udgangspunkt i de nuværende Fælles Mål, drøftet, hvordan færdigheds- og vidensområder og -mål kunne integreres og samles i nye områder – velvidende at et nyt format for fagplaner sætter en ramme herfor. Drøftelserne omhandlede blandt andet:

- Hvordan en fornyelse kan give mulighed for flere alternative og 'skæve' idrætsaktiviteter (fx kampsport og nyere idrætsgrene).
- Hvordan samarbejde og fællesskab kan være en central del af idrætsfaget.
- Om der skal være de samme indholdsområder på alle klassetrin, eller om nogle områder skal fylde mere på nogle klassetrin.
- Hvordan eleverne selv kan være med til at vælge det indhold og de arbejdsformer, som de finder interessante og meningsfulde i faget.
- Hvordan trivsel og inklusion kan understøttes gennem fagplanen.

3.3 Drøftelser med udgangspunkt i de norske læreplaner

Fagudvalget drøftede også de norske læreplaner i "*kroppsøving*", som svarer til idrætsfaget i den danske folkeskole, for at få et blik for, hvordan fagudvalgets arbejde kan lade sig inspirere heraf. Fagudvalget finder den norske læreplan interessant, fordi formuleringerne er handlebaserede og har fokus på fx ligestilling og ligestilling, respekt for hinanden, undervisningsdifferentiering, kreativitet og eksperimenteren.

4. Problemstillinger og opmærksomhedspunkter

Fagudvalget har bl.a. drøftet følgende problemstillinger og opmærksomhedspunkter i forhold til idrætsfaget, som fagudvalget vil have fokus på i det videre arbejde, herunder i forhold til fordybelse, alsidighed og taksonomi i faget.

4.1 Plads til fordybelse og bevarelse af alsidighed

Fagudvalget er optaget af, hvordan der skabes plads til fordybelse i idrætsfaget, samtidig med at fagets alsidighed fortsat bibeholdes. Fagudvalget har ligeledes drøftet, hvordan stoftrængsel skal undgås i udviklingen af den nye fagplan. Det skal også ses i lyset af, at idrætsfagets timetal i udskolingen reduceres. Fagudvalget har drøftet, at alsidighedsbegrebet også kan tænkes i arbejdet med forskellige arbejdsformer, dimensioner, temaer og pædagogiske modeller.

4.2 Det taksonomiske niveau i fagplanen

Fagudvalget er optaget af, hvordan der fremadrettet arbejdes med taksonomi i idrætsfaget. Den nuværende læreplan er bygget op, så eleverne

først i slutningen af skoleforløbet skal analysere, diskutere og vurdere. Fagudvalget har en opmærksomhed på, at eleverne i fx indskolingen også skal analysere og vurdere, men blot på et mere simpelt og enkelt niveau, fx når en elev er medbestemmende i udviklingen af en fangeleg. Fagudvalget har ligeledes drøftet, at der er i idrætsfaget foregår mange non-verbale analyse- og vurderingsprocesser, fx når en elev på baggrund af en analyse af placeringen af mod- og medspillere, vurderer hvem bolden skal afleveres til.

5. Fagudvalgets overvejelser om inddragelse fra 2025

Fagudvalget har i samarbejde med faggruppen drøftet og udarbejdet et overblik over mulige aktører, der kan inddrages fra 2025 og frem samt idéer til, hvordan inddragelsen kan foregå.

Fagudvalget vil gerne inddrage aktører i skolen (idrætslærere, elever og skoleledelse). Dertil vil det også være relevant at inddrage forskere og videnspersoner på universiteter, professionshøjskoler og relevante fagmiljøer. Det vil også være relevant at inddrage faglige foreninger og interesseorganisationer. Fagudvalget ser, at inddragelsen kan ske både som fysiske eller online møder. Onlinemøder kan give større geografisk spredning. Dertil kan inddragelsen ske via spørgeskemaer, kvalitative interviews. Endeligt vil fagudvalgets undersøge, hvilke allerede planlagte faglige arrangementer, hvor udvalget med fordel kan deltage og have drøftelser med relevante aktører.

En nærmere plan for aktiviteter i forhold til inddragelse drøftes i fagudvalget i 2025.